Lærerark til ”Kan vi stole på AI?”

Eleverne kan få teksten oplæst ved at scanne QR-koden på forsiden.

Opgaven ”Kan vi stole på AI” kobler arbejdet med kanonpunktet ”Systemskiftet 1901” med en undersøgelse af AI som historiefortæller. Udgangspunkt er fagplanens indholdsområde ”Fortællinger og spor”, hvor *undervisningen omfatter historiekonstruktion og -formidling genereret af kunstig intelligens*. Opgaven er tiltænkt 7.–9. klassetrin.

Eleverne skal undersøge, hvordan AI fremstiller en historisk person og hans handlinger. Omdrejningspunktet er Julius Rasmussen, som forsøgte at dræbe konseilspræsident (svarende til statsminister) Estrup i 1885. Elevernes begrænsede forhåndsviden om ham er en del af opgavens idé. For hvilket billede får de af en person, når AI i første omgang er deres eneste kilde til oplysninger? På side 7 i elevudgaven beskrives opgaven. Eleverne arbejder parvis og bruger AI til at undersøge Julius Rasmussen og formulere svar til et interview. Interviewet opføres som et lille skuespil med en journalist og Julius Rasmussen som de to roller. Derefter beder eleverne samme AI om at lave en tegneserie, hvis den kan.

Tegneserien på side 8 i elevhæftet er den, som ChatGPT lavede til mig, da jeg afprøvede øvelsen med mine elever i 8.E i efteråret 2026. Ved første øjekast ser den flot og overbevisende ud. Men i virkeligheden er den helt gal! Ud over en fejl i oplysningerne om Julius Rasmussens fødselsdag er afslutningen helt forkert – faktisk kunne den næppe være mere historisk ukorrekt – men flot ser det ud.

Det bliver interessant at se, hvordan elevernes tegneserier fremstiller historien. Det vigtige er dog at tale med eleverne om forskellige kilders troværdighed. Derfor henviser opgaven til Lex.dk, som fortæller en noget anden slutning på historien om Julius Rasmussen end tegneserien på side 8. Forhåbentlig giver sammenligningen eleverne anledning til at overveje, hvornår de kan stole på AI, og hvordan de kan undersøge de oplysninger, de får.

Siderne 2–6 handler om tiden med Estrups provisoriske love og magtkampen mellem Venstre og Højre. En meget sigende kilde til perioden – især for os skolelærere – er det såkaldte ”Mundkurvscirkulære”. Det er interessant læsning. Heri blev skolelærere blandt andet forbudt at deltage i riffelforeninger. Deres ytringsfrihed blev også begrænset, og de blev pålagt at være loyale over for regeringen. På side 5 findes et link til afsnittet ”ICE i Danmark – Estrups blå gendarmer” fra podcasten ”Kampen om historien”. Afsnittet kan anbefales til historielæreren og de mest ihærdige elever.

Det vil være oplagt at vise de sidste 10 minutter af afsnit 8 i ”Historien om Danmark”, men først når eleverne har færdiggjort deres skuespil og tegneserie. I afsnittet vises en rekonstruktion af Julius Rasmussens attentatforsøg på Estrup – og ikke mindst den historisk korrekte fortælling om, hvad der efterfølgende skete med den unge mand.

Afslut opgaven med at vende tilbage til titlens spørgsmål: Kan vi stole på AI? Lad eleverne begrunde deres svar med eksempler fra arbejdet med Julius Rasmussen. Hvad overraskede dem, hvilke fejl fandt de, og hvad vil de undersøge nærmere, næste gang de bruger AI?

Som en allersidste ting kan tegneserien på sidste side i denne vejledning vises. Den skulle – efter min bedste vurdering – være historisk korrekt. Tegneserien er lavet på baggrund af teksten fra Lex.dk. Prompten så således ud, og faktateksten fra Lex.dk var indsat i sin fulde længde:

»Lav et manuskript til en tegneserie på seks billeder om Julius Rasmussen. Brug kun oplysninger fra faktateksten nedenfor. Skriv korte tekster i et sprog, som elever i 8. klasse kan forstå. Du må ikke opfinde begivenheder eller ændre historiens afslutning. Markér opdigtede replikker, og fortæl, hvis du mangler oplysninger. Lav derefter tegneserien.«

Så kan vi stole på AI? En god prompt hjælper, men der er stadig brug for nogen, der kan opdage, når historien tager en faktuel forkert drejning. Vi historielærere bliver vist ikke arbejdsløse foreløbig…

Kilder:

https://danmarkshistorien.lex.dk
https://www.dr.dk: For 140-år siden havde Danmark sit eget ICE
AI i kulturfagene af Esben Bækkelund Jensen

TV-udsendelse og podcast:

Tv:	Afsnit 8 i Historien om Danmark
Podcast:	Estrups blå gendarmer

Billedoversigt

Billederne til ” Kan vi stole på AI?” kommer fra:

Billede af Grundloven	Commons Wikimedia
J.B.S. Estrup. Malet af August Jerndorff (1895)	Commons Wikimedia
Amagerlands Skytteforening	Tårnby Stads- og Lokalarkiv
Vandrebogen efterses. Maleri af Frants Henningsen 1890.	Instagram - faedrelandet_danmark.
Højre på vej til Folketinget. Alfred Smidt (1901)	Internet Archive
J. H. Deuntzer	Commons wikimedia

Øvrig grafik og billeder er benyttet med tilladelse fra canva.com og chatGPT.

Julius Rasmussen

Julius Rasmussen bliver født på Christianshavn den 5. juli 1866. Samme år får Danmark en ændret grundlov. Den bliver en del af baggrunden for en lang politisk magtkamp.

Julius arbejder som typograf på Venstre-avisen Lolland-Falsters Folketidende. Han bliver medlem af en venstreforening og en riffelforening.

Den 21. oktober 1885 er Julius skuffet efter dagens forhandlinger i Folketinget. Han tager hen til regeringslederen Estrups hjem i København og venter på ham.

Julius forsøger at skyde Estrup. Attentatet mislykkes, og Julius bliver straks pågrebet.

Julius bliver idømt 14 års tugthusarbejde. Han kommenterer ikke dommen og forsøger ikke at få den ændret ved at appellere.

Den 27. november 1889 bliver Julius fundet død i sin celle.

Personernes udseende og omgivelser er illustreret frit.